

Hvítbók: Ákvarðanataka í samgöngum

Gunnar Haraldsson

Samgönguþing 2017

Hótel Örk, Hveragerði

Upphaf

- Nefnd skipuð í tíð fyrri ráðherra
- Viðfangsefnið:
 - Veita heildstætt yfirlit yfir álitamál við mótun samgöngustefnu fyrir Ísland
 - Reifa möguleika á heildarstefnumótun um samgöngur
 - Gera tillögur að verklagi og ákvarðanatöku
- Sjónum beint að ákvörðunartöku
- Staða

I. Um samgöngur

- Samgöngur eru víðfeðmt viðfangsefni
 - Flutningar á einhverju frá einum stað til annars
 - Samgöngukerfið ein heild
 - Vegir
 - Hafnir
 - Flugvellir
 - Aðrir innviðir
- Samgöngur eru mikilvægar
 - Efnahagslega
 - Félagslega
 - Greitt aðgengi að nauðsynlegri þjónustu

Almenn álitamál

- Byggða- og atvinnumál
- Umhverfismál
- Samgöngur, fjarskipti og upplýsingatækni
- Öryggismál
- Almennings-samgöngur

Byggða- og atvinnumál

- Lífæðir íbúa og atvinnulífs
- Áhrif samgöngubóta á húsnæðisverð
- Samofið stefnu um byggð í landinu

Umhverfismál

- Bein og óbein áhrif umhverfisáhrif samgöngumannvirkja
- Loftslagsmál
- Bein stýritæki (boð og bönn) og hagræn stýritæki (skattar og ívilnanir)

Fjarskipti og upplýsingatækni

- Hröð tæknipróun og auknir möguleikar til eftirlits og sjálfsstýringar
- Stjórn og samhæfing flutninga
- Stjórn og samhæfing tækja (e. IoT)

Öryggismál

- Grundvallaratriði varðandi allar tegundir samgangna
- Rafrænt slysakort hjálpar við forgangsröðun
- Hátt hlutfall útlendinga af látnum í umferðinni
- Slys í samgöngum hafa ýmis konar neikvæð áhrif þ.m.t. gríðarlegan efnahagslegan kostnað

Almenningssamgöngur

- Milli landshluta og sveitarfélaga
- Innan svæða
- Í þéttbýli
 - Tilraunaverkefni til eflingar almenningssamgangna á höfuðborgarsvæðinu frá árinu 2012 til 10 ára

Álitamál er snerta helstu samgönguinnviði

- Vegakerfið
- Flug og flugvellir
- Skip og hafnir
- Aðrir samgöngumátar

Fjármögnun samgöngukerfisins

- Fjárfestingar í innviðum og efnahagssveiflan
- Aðrar leiðir til fjármögnunar
 - Notkunargjöld
 - Samstarfsverkefni opinberra aðila og einkaðila

II. Stefnumótun og ákvarðanir

- Hlutverk, valdsvið og skyldur ólíkra stofnana
 - Samgönguáætlun og samgönguráð
 - Samgöngustofa
 - Skipulagsstofnun
 - Vegagerðin
 - Lögreglan
 - Sveitarfélög
 - Einkaaðilar

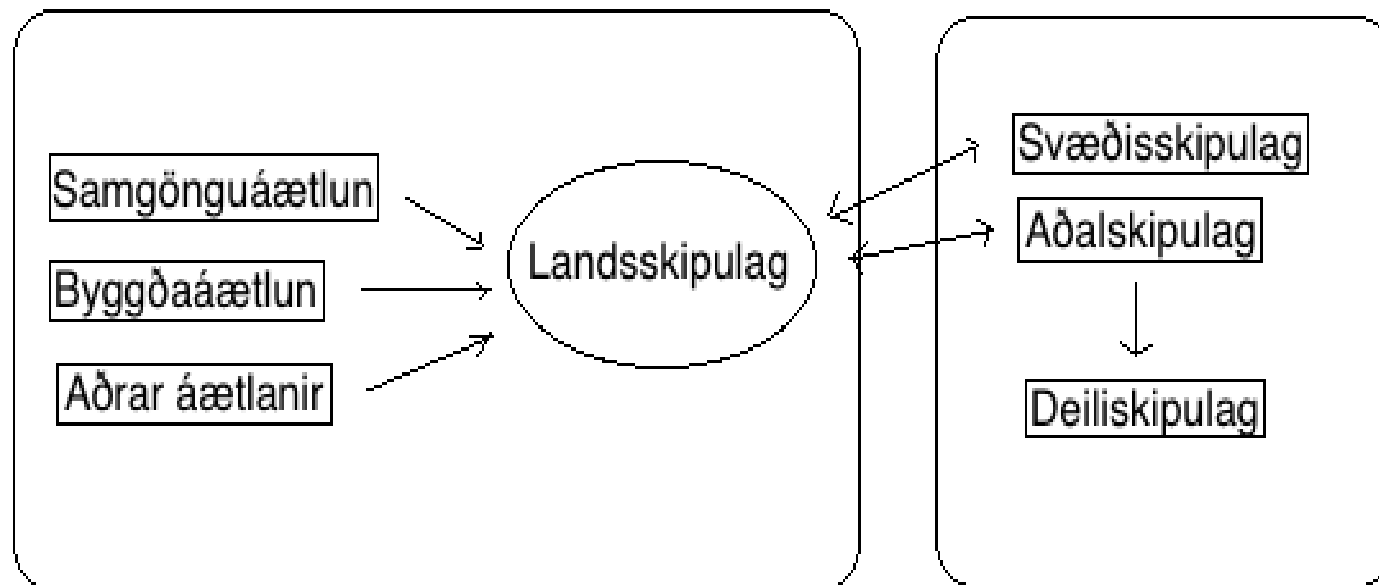
Samband skipulags og samgangna

- Landsskipulagsstefna 2015-2026
 - Skipulag á miðhálandinu
 - Skipulag í dreifbýli
 - Stefna um búsetumynstur og dreifingu byggðar
 - Skipulag á haf- og strandsvæðum

Samspil ýmissa áætlana

Ríkisvaldið

Sveitarfélög



III. Stefnumótun og ákvarðanataka – Atriði til umhugsunar (drög)

- Lítil skörun hvað varðar ákvarðanatöku ólíkra stofnana ríkisins
- Veruleg skörun hvað varðar verkefni, ábyrgð, kostnað og ávinning milli ríkis og sveitarfélaga
- Fjölmargir aðilar koma að stefnumótun á ólíkum stjórnsýslustigum
- Samgönguáætlun setur ramma varðandi heildarstefnu en skipulagsvaldið liggur hjá sveitarfélögum. Hvílir á landsskipulagsstefnu að tryggja samráð til almennra hagsbóta
- Ýmsar ákvarðanir teknar á rekstrargrundni frekar en að

III. Stefnumótun og ákvarðanataka – Atriði til umhugsunar (drög), frh.

- Athuga hvort lögbinda skuli kostnaðar- og ábatagreiningu varðandi helstu kosti varðandi samgöngumál, s.s. fjárfestingar og viðhald innviða í Samgönguáætlun
- Skoða og útfæra hagrænar leiðir til að ná markmiðum í umhverfis- og loftslagsmálum
- Ákvarðanir um nýjar leiðir í samgöngum, t.d. léttlestir, kalla á virka samvinnu og þátttöku allra hagaðila
- Leita má fjölbreyttari leiða við fjármögnun og rekstur samgöngumannvirkja
- Tækniþróun mun áfram hafa áhrif á samgöngur og samgöngumáta án þess að draga úr mikilvægi samgangna

- Takk fyrir